

Урок
із всесвітньої історії
у 6 класі
з теми: "Історичні джерела про
Александра Македонського"

*Підготувала
вчитель історії та правознавства
Водянської СЗШ
Ковальова Тетяна Віталіївна*

Тема: «Історичні джерела про Александра Македонського»

Мета. навчальна: ознайомитися з історичними джерелами про основні етапи східного походу Александра Македонського та утворення найбільшої монархії давнини;

Розвиваюча: удосконалити вміння учнів працювати з історичними джерелами, виділяти головне в тексті, спробувати сформулювати власну думку про Александра Македонського – полководця, який не знав жодної поразки;

Виховна: виховувати інтерес до вивчення історичного минулого.

Основні терміни та поняття: Східний похід Александра Македонського.

Обладнання: карта «Східний похід Александра Македонського», портрет Александра Македонського та Філіпа II, презентація та відеоролик про життя та походи Александра Македонського, карто-схеми військових дій, картки з історичними джерелами.

Тип уроку: засвоєння нових знань та навичок.

Очікувані результати

Після цього уроку учні зможуть:

1. Описувати головні битви Східного походу.
2. Показувати на карті напрями походів армії Македонського, місця визначних битв, територію підкорених країн та імперію Александра Македонського.
3. Давати власну оцінку особистості Александра Великого.
4. Удосконалити навички роботи з історичними джерелами.

Структура уроку

I Організаційний момент

II Актуалізація опорних знань.

III Мотивація навчальної діяльності

IV Вивчення нового матеріалу

1. Початок воєнних дій проти Персії
2. Остаточна поразка Дарія III.
3. Походи в Середню Азію та Індію.
4. Утворення імперії Александра Македонського.

V Закріплення вивченого матеріалу.

VI Підсумки уроку. Рефлексія.

VII Домашнє завдання.

Хід уроку

I Організаційний момент

II Актуалізація опорних знань

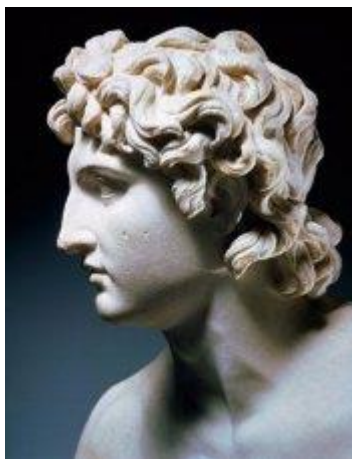
Учитель пропонує учням пригадати причини та результати греко-перських війн.

III Мотивація навчальної діяльності

Проблемне запитання

Яким постає Александр Македонський в оцінці давньогрецьких істориків як людина та державний діяч?

IV Вивчення нового матеріалу

Александр Македонський

Спочатку учні повинні «познайомитися» з особою Македонського.

Робота з історичним джерелом

«Коли за відсутності Філіпа до Македонії прибули послы перського царя, Александр, не розгубившись, прийняв їх... розпитував про довжину доріг, про способи подорожі до Персії, про самого царя... а також про те, які сили і могутність у персів... Кожного разу, як приходила звістка про те, що Філіп завоював якесь відоме місто або здобув славу перемогу, Александр... говорив своїм одноліткам: «Хлопчики, батько встигне захопити все, так що мені разом з вами не вдасться зробити нічого великого й блискучого...» Він хотів успадкувати владу, багату не на розкіш, задоволення й багатства, а на битви, війни і боротьбу за славу».

Уривок з твору Плутарха «Александр»

«Мікрофон»

Скориставшись наведеним історичним джерелом, аргументуйте твердження, навівши приклади.

Александр Македонський був сміливою та рішучою людиною, адже ...

1. Початок воєнних дій проти Персії.

Розповідь учителя супроводжується ***презентацією та роботою з картою.***

Східний похід Александра Македонського

Вчитель, користуючись матеріалами підручника (Бандровський О.Г., Власов В.С. Всесвітня історія. Історія України: підручник для 6 кл. – К.: Генеза, 2014. – 184-189 с.) та додатковою інформацією, використовуючи презентацію, описує перебіг подій 334-331рр. до н. е. та показує на карті напрями походів армії Македонського, місця визначних битв, територію підкорених країн.

Битва при Гавгамелах

Александр сів на коня, змахнув рукою, і військо, яке чекало цієї миті, кинулося в атаку... Перші шеренги перського фронту одразу зламалися, цеп його розірвався... Александр рвався до Дарія.

Дарій направив на македонців слонів... Згори, з башточок, прикріплених у них на спинах, перські воїни сипали стріли і дротики. Та легкоозброєна піхота швидко зупинила цю атаку. Поранені слони з ревом побігли, не слухаючись своїх хазяїв.

Тоді на македонці кинулася сила-силенна сер поносних колісниць, високі колеса загрозливо заблискотіли довгими гострими ножами... македонці били списами коней, які ... мчали, не слухаючись колісничних. Колісничі, уражені в обличчя македонськими стрілами, випускали віжки з рук і валилися з колісниць.

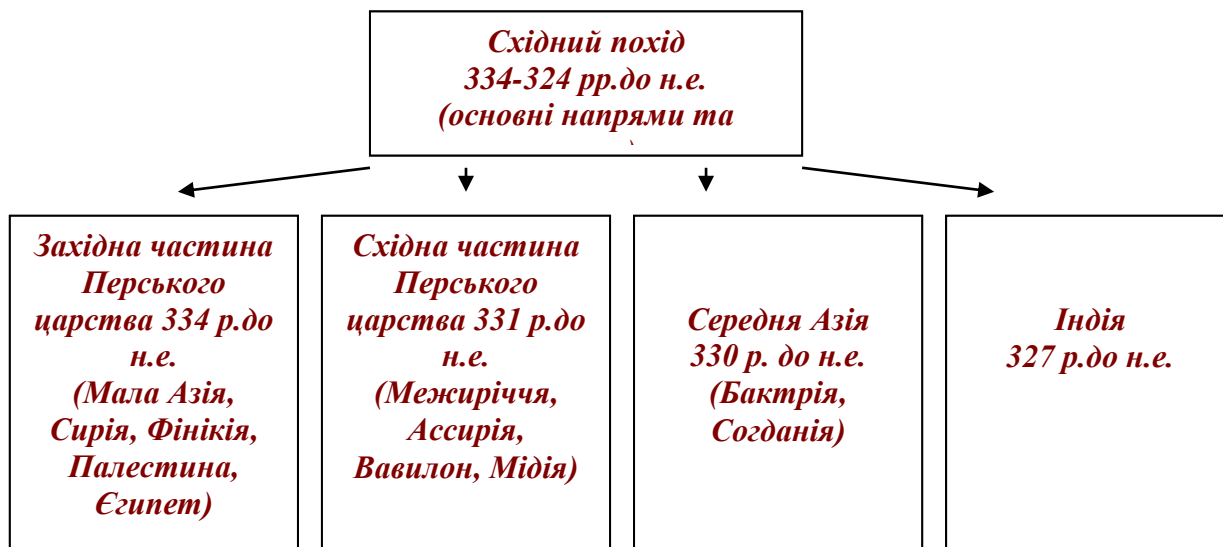
Де не таланило затримати оскраженілих коней, македонські шеренги розступалися, і колісничі мчали далі, в тил...

... він (Дарій) першим повернув колісницю і погнав коней. Побіг цар – побігло і військо: ніхто з воєначальників не перейняв командування. Військо розпалося...

Л.Воронкова. У глибині століть / Історія стародавнього світу в літературних творах. Хрестоматія для 6 кл. серед. Школи. – К.: «Перун», 1998. – с.255-256.

2. Остаточна поразка Дарія III

Розповідь учителя супроводжується роботою з картою та роботою зі схемою:

3. Походи в Середню Азію та Індію.

Розповідь учителя. Продовжується робота зі схемою. Робота з історичним джерелом.

Битва з військом царя Пора.

Армія Александра вийшла на берег Гідаспа, який нагадував море.

Ще жахливішим, ніж видовище могутньої ріки, був вигляд протилежного берега, заповненого індійським військом. Біля самої води стояли слони... Вісімдесят п'ять, лісових гігантів виставив Пор. За слонами стояли бойові колісничі. Їх було не менше трьохсот. За колісничими була піхота, шикована загонами. Звертали на себе увагу стрільці. Їхні луки були такими великими, що з них можна було стріляти, поставивши нижній край на землю, стріли – завдовжки з чотири лікті.

... Пор знову натягнув свій лук. Випущена ним стріла потрапила в гущу ворожої піхоти. Це було сигналом для слонів. Здаля індійський стрій нагадував фортечний мур з гігантськими баштами. Та найстрашнішим було те, що ця фортеця рухалася, готова все розтоптати на своєму шляху.

Перший ряд македонської фаланги було ніби зметено ураганом...

Учитель показує відеоролик про Східний похід Александра Македонського.

Питання до відео сюжету.

1. Що прагнув досягнути Александр у своєму житті?
2. Коли розпочався Східний похід проти Персів?
3. Як змінилося життя Александра Великого після Єгипетського походу?
4. Чому армія Македонського після перемоги над Дарієм III вирушила на Схід до Індії?
5. Чим завершився Індійський похід?

4. Утворення імперії Александра Македонського.

Актуалізація опорних знань учнів.

Яку назву має країна, створена шляхом приєднання багатьох підкорених країн?

Які держави Давнього Сходу були імперіями?

Вчитель пояснює, що після всіх завоювань Александр став правителем найбільшої за всю стародавню історію імперії. Показує межі цієї держави на карті, а учні мають позначити її на контурних картах.

V Закріплення вивченого матеріалу.

Завдання.

Складіть узагальнюючу таблицю

Походи Александра Македонського і створення імперії

<i>Назва походу</i>	<i>Основні битви</i>	<i>Результати битви</i>
<i>Перший Східний похід</i>	<i>334р.до н.е. Битва біля р.Гранік Битва біля м. Исс</i>	<i>Перемога А. Македонського</i>
<i>Єгипетський похід</i>	<i>332 р.до н.е. Звільнення Сирії та Фінікії Облога м. Тір Звільнення Єгипту</i>	<i>Перемога А. Македонського</i>
<i>Другий перський похід</i>	<i>331 р.до н.е. Битва біля с. Гавгамели Захопив м. Вавилон, м. Сузи, м. Персеполь</i>	<i>Перемога А. Македонського</i>
<i>Індійський похід</i>	<i>327 р.до н.е. Битва на березі р. Гідасп 323 р.до н.е.</i>	<i>Перемога А. Македонського Александр захворів та помер</i>

VI Підсумки уроку. Рефлексія.

Учитель перевіряє правильність заповнення таблиці, оцінює роботу учнів на уроці, робить загальні висновки.

Відповідь на проблемне запитання.

Александра називають великим полководцем, який не тільки командував військом, але й бився в перших лавах. За 10 років він створив державу, яка величиною перевершувала всі відомі в давнину країни.

1. Вам сподобався урок?
2. Що нового ви дізналися?
3. Що ви ще хотіли б дізнатися з даної теми?

VII Домашнє завдання.

1. Опрацювати відповідний параграф.
2. Позначити в контурних картах битви Східного походу Александра Македонського.
3. Написати невеликий твір на тему: «Александр Македонський: великий полководець чи жорстокий завойовник?»